

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2013/14:2

Stenografiska
uppteckningar
2013/14:2

Torsdagen den 26 september

1 § Allmänna frågor

Statssekreterare Oscar Wåglund Söderström

Statssekreterare Håkan Ekengren

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 25 juni 2013

Återrapport från informellt ministermöte den 30 augusti 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 30 september 2013

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Härmed förklarar jag EU-nämndens sammanträde öppnat. Vi hälsar statssekreterarna Håkan Ekengren och Oscar Wåglund Söderström välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte.

Då undrar jag, statssekreterare Oscar Wåglund Söderström, om det finns något att säga med anledning av återrapport från rådsmötet den 25 juni respektive informellt ministermöte den 30 augusti.

Anf. 2 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! God morgon allihop, trevligt att vara här! Nämnden har ju fått rapporten från allmänna rådet den 25 juni, och statsministern har också återrapporterat till nämnden från Europeiska rådet, som ägde rum den 27–28 juni.

Jag tänkte nämna en sak särskilt som var uppe på dagordningen den 25 juni. Bland annat på svenskt initiativ diskuterades det numera välkända initiativet om demokrati, grundläggande värderingar och rättsstat. Den frågan har tidigare varit uppe i GAC, till exempel i april 2013, och Sveriges budskap har varit att kommissionen bör återkomma med ett underlag i den här frågan för fortsatt diskussion.

Vi kunde vid mötet konstatera att det fanns ett ganska brett stöd bland medlemsländerna för ett fortsatt arbete med någon form av granskning av hur medlemsländerna lever upp till rättsstatsprincipen om mänskliga rättigheter. Vi har nu fått beskedet att kommissionen ska återkomma till rådet, förhoppningsvis med ett meddelande. Troligen kommer det att ske i januari månad 2014.

Det är vad jag kan rapportera.

Anf. 3 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Tack för redogörelsen! Jag har bara en kunskapsfråga. Vi delar ju uppfattningen att det behövs någon form av mekanism eller vad det nu ska vara för någonting. En del säger att detta ryms inom nuvarande fördrag. Andra säger att det måste till någonting nytt. Vilken är regeringens ståndpunkt i detta?

Anf. 4 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Det är precis den frågan vi egentligen vill att kommissionen ska adressera i ett meddelande. Vi har, tillsammans med andra medlemsländer, sagt vad vi tycker, det vill säga att det är bra att det ska finnas någon form av granskning av hur medlemsländerna respekterar mänskliga rättigheter men att kommissionen helt enkelt måste dra upp riktlinjerna för i vilka former det ska ske. Vi tycker att det är viktigt att det är kommissionen som gör det så att inte medlemsländerna hittar på det själva. Därför avvaktar vi det. Jag kan i dagsläget inte riktigt bedöma hur det kommer att se ut.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den återrapporten och går vidare till punkt 3 på den kommenterade dagordningen, Lagstiftningspaketet för sammanhållningspolitiken. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 6 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Herr ordförande! Under våren har det irländska ordförandeskapet bedrivit ett väldigt intensivt arbete i den så kallade trilogien mellan rådet, parlamentet och kommissionen. Resultatet blev att preliminära överenskommelser mellan institutionerna uppnåddes för huvuddelen av förordningstexterna.

Den 1 juli tog Litauen över ordförandeskapet och har framgångsrikt fortsatt det arbetet. Nu återstår dock ett antal olösta frågor, och några av dessa har varit särskilt svåra att knäcka. Det gäller bland annat den så kallade resultatreserven, makroekonomisk konditionalitet och socialfonds-förordningen, särskilt det nya ungdomssysselsättningsinitiativet.

För att komma vidare med bland annat dessa frågor har ordförandeskapet bedömt att det behövs en politisk diskussion om dem, vilket alltså kommer att ske på allmänna rådet nu på måndag.

Ordförandeskapet har utlovat ett dokument i förväg som vägledning för diskussioner i form av ett issue paper. Tyvärr har vi inte fått något issue paper, vilket jag starkt kan beklaga. Det enda vi kan återkoppla till er nu är de diskussioner som skedde på Corepermötet i går. Vi skickade ut en kortfattad information till er om det i går. Självklart skickar vi så fort vi får ett issue paper ut till EU-nämnden.

Det ordförandeskapet vill ha är en politisk vägledning i ett antal utestående frågor med tyngdpunkt på sådana som är relaterade till uppgörelsen om långtidsbudgeten. På mötet i går nämndens bland annat, som jag sade, resultatreserven, den makroekonomiska konditionaliteten, årligt förskott och medfinansieringsgraderna.

Regeringen anser att uppgörelsen i långtidsbudgeten i Europeiska rådet i februari måste respekteras. Alla de nu aktuella frågorna ingick i den paketuppgörelse som nåddes efter svåra förhandlingar vid rådets möte i

februari, vilket senare bekräftades av Europaparlamentet i juni. Då tycker vi att det är viktigt att man lever upp till den kompromissen.

2013/14:2
26 september

Anf. 7 BÖRJE VESTLUND (S):

Det dokument som statssekreteraren talar om känner jag inte till. Är det något som har gått ut? Jag hittar i alla fall inte det.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det kom ett utskick i går kväll som föregicks av ett sms från kansliet. Jag ber om ursäkt, Börje Vestlund, fortsatt!

Anf. 9 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har fått några anteckningar om vad som har hänt. Jag får tolka det som att det är det som det är fråga om.

Jag vill då bara konstatera att man inte har kommit fram med något dokument från Coreper och att vi heller inte har någonting att ta ställning till i dag utan får konstatera att vi får tacka för informationen. Det är ju bara information vi har fått. Någonting annat finns det ju inte att ta ställning till. I så fall får regeringen återkomma så att vi kan ha ett samråd i sak. Vi kan inte göra någonting utan underlag.

Anf. 10 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Vi skickade i går kl. 20.21 ut ett mejl där vi beklagade att vi inte har fått detta issue paper. Samtidigt är det viktigt att poängtera att vi väl inte har någon anledning att begära något annat mandat när det gäller de slutliga diskussionerna som kommer att ske på måndag, utan det mandat som finns anser vi ligger fast. Vi kan bara beklaga. Det ligger inte på våra axlar att vi inte har fått det papperet.

Anf. 11 LARS OHLY (V):

Jag fick det korta meddelandet i går. Regeringens ståndpunkt sägs där vara att man ska slå vakt om den överenskommelse som har gjorts i Europeiska rådet. Det är naturligtvis en ståndpunkt som vi delar.

Men jag håller med Börje Vestlund om att vi i dag inte kan ta ställning till någonting, eftersom vi inte vet vare sig vad inspelet är från ordförändlandet eller vilka kompromisser som kommer att göras. Därför blir det här bara en informationspunkt. Men jag är också angelägen om att vi får möjlighet att ta ställning när det sedan rör sig mot slutgiltiga förhandlingar.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattade, statssekreteraren, att det fanns en ståndpunkt om innehållet som uttalades från regeringens sida, att den överenskommelse som nåddes i Europeiska rådet i februari var själva utgångspunkten för regeringens ingång i förhandlingarna. Är det korrekt?

Anf. 13 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN:

Det stämmer. Det är det mandat som finns, men självklart kommer vi så fort vi får detta issue paper att återkomma till nämnden. Det är fullt rimligt. Vi har i dagsläget inte någon kunskap om vad som egentligen

står i det. Det är klart att det kan finnas andra synpunkter eller saker i det papperet som vi inte anser oss ha mandat att diskutera.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag har rådgjort med kansliet och kan meddela att vi kommer att behandla detta som en diskussionspunkt i de delar som det nu har redogjorts för. Sedan kommer det här papperet att bli föremål för skriftligt samråd med nämnden.

Anf. 15 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har försökt förklara, men det är i så fall mitt fel att jag har missuppfattat det här som att det egentligen var information från kansliet om att det nu är på det här sättet det ligger till, att det tyvärr inte har kommit något papper kl. 20.21 när meddelandet gick ut, att det egentligen bara står hur det har gått till och att regeringen inte har ändrat standpunkt i sak. Det hade jag inte förväntat mig heller. Man har skickat ut mejlet, men det står inte särskilt mycket i det. Det är mest information om vad som har hänt.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Det är helt korrekt.

Anf. 17 LARS OHLY (V):

Får jag bara säga någonting i sak, nämligen att regeringen har fullt stöd i utgångspunkten att man ska värna den överenskommelse som har gjorts. Men jag har förstått att det finns krafter som verkar för att sammanhållningspolitiken på det området riskerar att få stryka på foten, medan jordbrukspolitiken i princip inte behöver bidra om några förändringar ska ske. Jag vill bara påpeka att det är den absolut sämsta lösningen från Vänsterpartiets utgångspunkt.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 6 på den kommenterade dagordningen. Det gäller resolutioner, yttranden och beslut antagna av Europaparlamentet under sammanträdesperioderna i Strasbourg. Det är en informationspunkt.

Anf. 19 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Det stämmer, och nämnden har ju fått del av resolutionen. Det är en standardpunkt, där förväntas ingen diskussion eller något beslut.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 6 och går vidare till punkt 7, Förberedelse inför Europeiska rådet den 24–25 oktober. Det är en informationspunkt.

Anf. 21 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Jag hade faktiskt en kort återrapport även från det informella rådsmötet den 30 augusti, vilket jag inte hann med. Ska jag lämna den nu eller ska jag göra det efteråt? Nu, okej.

Jag kan kort säga att nämnden har fått sammanställningen från det informella rådsmötet den 30 augusti i Vilnius, där Birgitta Ohlsson deltog. Temat för det här mötet, ett bra tema, var förberedelserna inför valet till Europaparlamentet den 22–25 maj nästa år och också lite grann om relationerna mellan Europaparlamentet och rådet efter att Lissabonfördraget har trätt i kraft.

Det statsrådet valde att lyfta fram var vikten av insatser för att nå ut till väljarna och höja valdeltagandet i valet till Europaparlamentet nästa år. Här är det viktigt att vi försöker lära av varandra och dra nytta av olika medlemsländers erfarenhet för att kunna höja valdeltagandet på olika sätt.

Vi passade också på att i sammanhanget framföra väl kända svenska ståndpunkter kring vikten av att beslutsprocesser präglas av demokratisk legitimitet. Det är sådant som speciellt på lång sikt kan påverka deltagandet i valet till Europaparlamentet. Birgitta Ohlsson underströk särskilt vikten av öppenhet i EU:s institutioner, att kunna utkräva ansvar för beslutsfattande i Bryssel, samt vikten av att EU ägnar sig åt de områden där det finns ett tydligt mervärde.

Just den frågan, hur vi ska stärka demokratin och legitimiteten i Europasamarbetet, tror jag kommer att dominera ganska mycket av höstens diskussioner och inledningen av den framtidsdebatt som nu verkar komma i gång. Det är glädjande att det finns ett intresse för dessa frågor. Jag tycker att det är bra att de kommer upp på rådets dagordning.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Tack för det! Finns det något övrigt att tillägga på den punkten eller ska vi anse att detta var uttömmande?

Anf. 23 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Det finns ingenting att tillägga från min sida från det informella rådsmötet.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till punkt 7, Förberedelse inför Europeiska rådet den 24–25 oktober. Det är en informationspunkt.

Anf. 25 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Där har vi förhoppningsvis lite att säga. Det gäller alltså Europeiska rådet som äger rum den 24–25 oktober. Nämnden har ju tagit del av dagordningen. Det kommer helt enkelt bara att vara en presentation av dagordningen, och ingen diskussion förväntas egentligen.

Det vi vet nu är att på dagordningen står en tematisk diskussion om den digitala agendan, innovationsfrågor och tjänstehandel. Dessutom står tillväxtfrågor, konkurrenskraft och sysselsättningsfrågor på dagordningen, med fokus på uppföljning av det som tidigare har beslutats.

2013/14:2
26 september

Det kommer också att bli en lägesavstämning om fördjupningen av EMU samt om arbetet med bankunionen.

Från svensk sida är det förstås speciellt glädjande att just inre marknadsfrågor, särskilt tjänstehandeln, diskuteras på Europeiska rådet. Vi kan även nämna att Europeiska rådet kommer att diskutera aktuella utrikespolitiska frågor, och vi återkommer förstås till det mötet vid samrådet i oktober.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för informationen under den punkten. Det finns ingenting under punkt 8, Övriga frågor? Nej.

Då ber vi att få tacka statssekreterarna med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag.

1 § Allmänna frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	1
Anf. 3 MARIE GRANLUND (S).....	2
Anf. 4 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	2
Anf. 7 BÖRJE VESTLUND (S).....	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 9 BÖRJE VESTLUND (S).....	3
Anf. 10 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	3
Anf. 11 LARS OHLY (V)	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 13 Statssekreterare HÅKAN EKENGREN	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 15 BÖRJE VESTLUND (S).....	4
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 17 LARS OHLY (V)	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 19 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	4
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 21 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	5
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 23 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	5
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 25 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	5
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	6